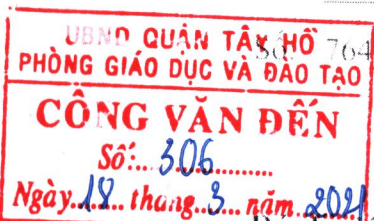

UBND THÀNH PHỐ HÀ NỘI
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Ký bởi Sở Giáo dục
và Đào tạo
Thành phố Hà Nội
vanthu_sogddt@han
oi.gov.vn
Giờ ký: 2021-03-
17T11:11:14.323447

BC-SGDDT

Hà Nội, ngày 16 tháng 3 năm 2021

BÁO CÁO

Danh giá thực trạng việc thực hiện Đề án Chương trình Sữa học đường cải thiện tình trạng dinh dưỡng góp phần nâng cao tầm vóc trẻ em mẫu giáo và học sinh tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội, giai đoạn 2018-2020

I. THỰC TRẠNG DINH DƯỠNG VÀ MỘT SỐ BỆNH LIÊN QUAN ĐẾN DINH DƯỠNG LỬA TUỔI MẪU GIÁO, TIỂU HỌC TẠI HÀ NỘI

Trong những năm qua, công tác phòng, chống suy dinh dưỡng luôn được các cấp ủy Đảng và chính quyền từ Thành phố đến xã, phường quan tâm chỉ đạo. Chỉ tiêu giảm tỉ lệ suy dinh dưỡng trẻ em là một trong những chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội hàng năm của Thành phố. Chính quyền các cấp, các Sở, ngành đặc biệt là ngành y tế đã triển khai nhiều giải pháp can thiệp, huy động xã hội hiệu quả, đưa tỉ lệ suy dinh dưỡng thể nhẹ cân (cân nặng/tuổi) của trẻ em dưới 5 tuổi của Hà Nội giảm từ 5,7% năm 2016 xuống còn 5,2% năm 2019, góp phần quan trọng để Việt Nam đạt mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ (MDG) về giảm tỉ lệ suy dinh dưỡng trẻ em, được cộng đồng quốc tế đánh giá cao.

Ngành Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) phối hợp với ngành Y tế đã chỉ đạo các cơ sở giáo dục tăng cường chất lượng bữa ăn bán trú đảm bảo an toàn thực phẩm và phân đầu đảm bảo dinh dưỡng hợp lý, cân đối; tham gia Chương trình Sữa học đường cải thiện tình trạng dinh dưỡng góp phần nâng cao tầm vóc trẻ em mẫu giáo và học sinh tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội đầy đủ; thực hiện đổi mới chương trình, phương pháp giáo dục, chú trọng giáo dục thể chất và kỹ năng sống, đẩy mạnh phong trào thể thao trong trường học như phổ cập bơi, duy trì các câu lạc bộ bóng rổ, cầu lông ... góp phần không nhỏ cải thiện tầm vóc của thanh niên Hà Nội.

Tuy đạt được nhiều kết quả quan trọng, song để nâng cao tầm vóc của người dân Thủ đô trong tương lai, Hà Nội còn đối mặt với một số vấn đề đòi hỏi phải có nhiều sáng kiến, giải pháp về chỉ đạo điều hành, cơ chế chính sách, chuyên môn, kỹ thuật để cải thiện tình trạng dinh dưỡng:

- Tình trạng suy dinh dưỡng thấp còi (chiều cao/tuổi) còn cao. Suy dinh dưỡng thấp còi để lại hậu quả lâu dài, ảnh hưởng đến sự phát triển thể chất và tinh thần cho lứa trẻ, dễ mắc các bệnh mạn tính khi trưởng thành như:

béo phì, đái tháo đường và một số bệnh truyền nhiễm khác. Giảm suy dinh dưỡng thấp còi sẽ trực tiếp góp phần cải thiện tâm vóc, thể lực và trí tuệ của người Việt Nam.

- Hiện tượng gia tăng nhanh chóng tình trạng thừa cân, béo phì ở lứa tuổi học đường tại các thành phố lớn trong đó có Hà Nội trở thành vấn đề về dinh dưỡng cần quan tâm. Thừa cân, béo phì không chỉ ảnh hưởng đến học tập và hành vi của trẻ mà còn là cửa ngõ của các bệnh mạn tính không lây như tim mạch, tiểu đường, hội chứng chuyển hóa ... Thừa cân và béo phì càng xảy ra sớm thì nguy cơ mắc các bệnh này ngày càng cao.

- Thiếu vi chất dinh dưỡng như: Vitamin A, vitamin D, thiếu máu, thiếu sắt, thiếu kẽm ảnh hưởng xấu tới sự phát triển thể lực, đặc biệt là chiều cao và quá trình dậy thì bình thường của trẻ, làm giảm khả năng học tập của các em.

Nguyên nhân chính của tình trạng suy dinh dưỡng thấp còi, thừa cân béo phì và thiếu vi chất của lứa tuổi học đường là do chế độ dinh dưỡng và vận động thể lực không hợp lý, chế độ ăn mất cân đối, chất lượng các bữa ăn chưa đáp ứng đủ chất dinh dưỡng để phát triển tối đa tiềm năng của trẻ, chưa chọn lựa và sử dụng thực phẩm có lợi cho sức khỏe, lối sống tĩnh tại ít vận động thể lực, thiếu khu vui chơi luyện tập thể thao ... dẫn đến sự phát triển về chiều cao chưa tương xứng với độ tuổi; một số gia đình chưa quan tâm nuôi dưỡng trẻ đúng cách; bữa ăn học đường bước đầu được triển khai nhưng chưa đồng bộ do thiếu nguồn lực (điều kiện cơ sở vật chất và mức đóng góp của cha mẹ học sinh chưa đáp ứng được so với yêu cầu).

Công tác truyền thông về kiến thức dinh dưỡng, kỹ năng thực hành chăm sóc sức khỏe trẻ em cho cha mẹ và người chăm sóc trẻ còn hạn chế. Sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong việc chăm lo bữa ăn của trẻ đảm bảo an toàn thực phẩm, đáp ứng nhu cầu dinh dưỡng chưa hiệu quả.

1. Lứa tuổi mẫu giáo

- Theo số liệu thống kê tính đến tháng 10/2020, trên địa bàn Thành phố có 1145 trường mầm non, trong đó: Nội thành 552 trường và ngoại thành 593 trường.

- Tổng số trẻ mẫu giáo là 421199.

- Tình trạng suy dinh dưỡng và thừa cân, béo phì của trẻ em dưới 5 tuổi tháng 1/2021 tại Hà Nội.

+ Suy dinh dưỡng thể nhẹ cân: nhà trẻ 2,9%, mẫu giáo: 2,5%;

+ Suy dinh dưỡng thể thấp còi: nhà trẻ 3,1; mẫu giáo 2,6%;

- + Suy dinh dưỡng thể gầy còm: không có;
- Thừa cân, béo phì: nhà trẻ 1,3%; mẫu giáo: 2,4%.

2. Lứa tuổi tiểu học

Tính đến tháng 10/2020, trên địa bàn Thành phố có tổng số 786 trường tiểu học với 788.739 học sinh.

- Khối lớp 1: 162.382 học sinh;
- Khối lớp 2: 159.401 học sinh;
- Khối lớp 3: 188.579 học sinh;
- + Khối lớp 4: 149.134 học sinh;
- + Khối lớp 5: 129.242 học sinh.
- Tình trạng suy dinh dưỡng và thừa cân, béo phì của học sinh tiểu học:
 - + Theo nghiên cứu của Viện dinh dưỡng: tỉ lệ thiếu một số vi chất dinh dưỡng của học sinh tiểu học 6-11 tuổi tại 6 tỉnh thành trong đó có Hà Nội gồm: thiếu vitamin A tiền lâm sàng¹: 7,7 % (thành thị 5,7% và nông thôn 9,7%), thiếu vitamin D²: 19 % [2] , thiếu máu³: 13,2%, thiếu máu thiếu sắt³: 23,9%;
 - Năm 2019 theo số liệu thống kê, tỉ lệ trẻ ở Hà Nội suy dinh dưỡng thể nhẹ cân là 5,2%, suy dinh dưỡng thể thấp còi là 13,4%.

3. Thực trạng uống sữa tại các trường mầm non, tiểu học

Giai đoạn 2018 - 2020, thực hiện Đề án Chương trình Sữa học đường cải thiện tình trạng dinh dưỡng góp phần nâng cao tầm vóc trẻ em mẫu giáo và học sinh tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội, số trẻ mẫu giáo được uống sữa 5 ngày/tuần là 94,68%, số học sinh tiểu học được uống sữa 5 ngày/tuần là 90,18%.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐỀ ÁN CHƯƠNG TRÌNH SỮA HỌC ĐƯỜNG CẢI THIỆN TÌNH TRẠNG DINH DƯỠNG GÓP PHẦN NÂNG CAO TẦM VÓC TRẺ EM MẪU GIÁO VÀ HỌC SINH TIỂU HỌC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI, GIAI ĐOẠN 2018-2020

1. Công tác chỉ đạo thực hiện

1. Trần Huy Nga, Nguyễn Hữu Chính, và Lê Thị Hợp (2016). Tình trạng thiếu Vitamin A tiền lâm sàng ở trẻ em tuổi học đường (6-11 tuổi) năm 2012. Tạp chí Dinh dưỡng và thực phẩm, 12(1), 33-38.

2. Trần Huy Nga, Nguyễn Hồng Trường, Lê Danh Tuyên và cộng sự. (2016). Tình trạng Vitamin D ở trẻ em tuổi học đường năm 2012. Tạp chí Dinh dưỡng và thực phẩm, 12(1), 47-52.

3. Trần Huy Nga, Lê Nguyễn Bảo Khanh, và Lê Thị Hợp (2016). Tình trạng thiếu máu ở trẻ em từ 0,5 đến 11 tuổi năm 2012. Tạp chí Dinh dưỡng và thực phẩm, 12(1), 26-32.

a) Cấp Thành phố

UBND Thành phố đã thành lập Ban Chỉ đạo Chương trình Sữa học đường, do đồng chí Phó Chủ tịch UBND Thành phố làm Trưởng ban, tham gia có đại diện lãnh đạo các Sở, ngành Thành phố là thành viên. Qua đó đã chỉ đạo các quận, huyện, thị xã thành lập Ban Chỉ đạo, xây dựng Kế hoạch triển khai với nhiều giải pháp nhằm thực hiện tốt nội dung và mục tiêu của Đề án.

- Công tác tập huấn: Từ ngày 03/12/2018 đến ngày 15/12/2018, Sở GDĐT đã phối hợp với Viện Dinh dưỡng Bộ y tế và các Sở, ngành liên quan, UBND quận huyện, thị xã và Công ty Cổ phần sữa Việt Nam tổ chức 30 lớp tập huấn triển khai Chương trình sữa học đường tại tất cả các quận, huyện, thị xã cho gần 10.000 đại biểu gồm: Hiệu trưởng, kế toán, nhân viên y tế, đại diện phụ huynh của 1.847 trường học và 2.509 chủ nhóm trẻ, lớp mẫu giáo độc lập nhằm cung cấp những kiến thức chuyên môn cần thiết liên quan đến toàn bộ quy trình triển khai Chương trình Sữa học đường. Sau buổi tập huấn, lãnh đạo các nhà trường tiếp tục tổ chức hướng dẫn cho các cán bộ giáo viên, nhân viên có liên quan trong nhà trường.

- Công tác phối hợp giữa các Sở, ngành, đơn vị liên quan:

+ Sở GDĐT là cơ quan thường trực luôn chủ động đề xuất với Thành phố phối hợp với các Sở, ngành liên quan; UBND quận, huyện, thị xã để đảm bảo tốt các điều kiện cho trẻ uống sữa, chỉ đạo các phòng GDĐT, các nhà trường tổ chức cho trẻ uống sữa đúng quy định; chủ động nắm bắt thông tin giải quyết kịp thời các khó khăn vướng mắc phát sinh;

+ Sở Tài chính: Chủ trì, phối hợp với Sở GDĐT hướng dẫn thanh, quyết toán kinh phí thực hiện Chương trình Sữa học đường trên địa bàn Thành phố;

+ Sở Y tế: Ban hành Hướng dẫn số 447/HĐ-CCATVSTP ngày 17/12/2018 về Quy trình giám sát, xử lý khi xảy ra ngộ độc thực phẩm do uống sữa, phối hợp với Sở GDĐT thành lập 02 đoàn kiểm tra an toàn thực phẩm (ATTP) bếp ăn tập thể trường học và kiểm soát việc bao quan sữa tại các nhà trường.

+ Sở Giao thông, vận tải: Đã cấp phép cho xe vận chuyển sữa phục vụ Chương trình của Công ty Cổ phần Sữa Việt Nam được dừng, đỗ xe tại những địa điểm thuận lợi để các nhà trường nhận sữa đảm bảo an toàn;

+ Các đơn vị thuộc Công ty Môi trường và đô thị Hà Nội phối hợp với các nhà trường tổ chức thu gom và xử lý vỏ hộp đúng quy định.

- Công ty Cổ phần Sữa Việt Nam: Tiến hành khảo sát điều kiện bảo quản sữa tại các nhà trường, cung cấp đủ giá kệ và tổ chức giao nhận sữa với số lượng và tần suất phù hợp với từng cơ sở giáo dục. Cung cấp biểu mẫu, hồ sơ công bố sản phẩm, cài đặt và hướng dẫn sử dụng phần mềm đặt hàng, số điện thoại đường dây nóng 24/24 để nắm bắt và xử lý tình huống (nếu có) và tiến hành giao sữa đủ số lượng, đúng về chủng loại; quá trình vận chuyển và bàn giao đảm bảo an toàn và vệ sinh; phối hợp chặt chẽ với nhà trường trong việc kiểm soát chất lượng sữa, giải quyết kịp thời các vướng mắc, các vấn đề liên quan trước, trong và sau khi cho học sinh uống sữa. Hướng dẫn và tạo điều kiện để các nhà trường và các phòng GDDT thanh toán kinh phí thuận lợi, theo quy định.

b) Các quận, huyện, thị xã

UBND 30 quận, huyện, thị xã thành lập Ban Chỉ đạo, xây dựng Kế hoạch triển khai với nhiều giải pháp quyết liệt thực hiện Chương trình phù hợp với thực tế địa phương. Đối với 10 quận tự cân đối ngân sách đã bố trí kinh phí thực hiện Chương trình theo Nghị quyết 06/2018/NQ-HĐND ngày 06/7/2018 của HĐND Thành phố. Tổ chức các Hội nghị với Hiệu trưởng các nhà trường, chủ nhóm trẻ, lớp mẫu giáo độc lập và Chủ tịch UBND các phường, xã, thị trấn để chỉ đạo giao nhiệm vụ và ban các giải pháp phù hợp với thực tế địa phương nhằm tăng tỷ lệ học sinh tham gia Chương trình. Nhiều quận, huyện tổ chức giao ban hàng tuần đánh giá tiến độ triển khai của các đơn vị nhằm tháo gỡ khó khăn trong quá trình thực hiện Chương trình.

c) Công tác tuyên truyền

- Ngày 02/01/2019, tại trường Tiểu học Kim Đồng, quận Ba Đình, Sở GDDT đã phối hợp với các Sở, ngành liên quan tổ chức Lễ phát động thực hiện Chương trình Sữa học đường; những nội dung, ý nghĩa nhân văn của Chương trình đã được các cơ quan báo chí Trung ương và Hà Nội tuyên truyền rộng rãi trên các phương tiện thông tin, đã có sức lan tỏa rộng rãi trong cộng đồng.

- Công ty Cổ phần Sữa Việt Nam, phối hợp với Đài Truyền hình Trung ương và Thành phố xây dựng chuyên mục và phát trên đài Phát thanh và Truyền hình Hà Nội, VTV; sản xuất phim ngắn về Chương trình, xây dựng các chuyên mục trên báo Kinh tế và Đô thị, báo Hà Nội Mới, Cổng thông tin điện tử. Phối hợp với các quận, huyện, thị xã tổ chức Ngày hội Sữa học đường tại địa phương.

- UBND Thành phố đã chỉ đạo Sở GDDT phối hợp với các cơ quan chức năng liên quan tổ chức họp báo, trả lời phỏng vấn cung cấp thông tin để

các cơ quan truyền thông tuyên truyền cho nhân dân, cha mẹ học sinh hiểu rõ hơn về Chương trình;

- Các nhà trường đã đưa tin về hoạt động cho trẻ uống sữa trên Website, Công thông tin điện tử của nhà trường, gửi tin nhắn, phát tờ rơi, thông tin tuyên truyền trong các buổi họp cha mẹ học sinh về Chương trình; tổ chức các hoạt động ngoại khóa, hoạt động vui chơi có nội dung tuyên truyền về tầm quan trọng của việc uống sữa và dinh dưỡng học đường cho học sinh.

Trong quá trình thực hiện Chương trình Sữa học đường, được sự tin tưởng của các tầng lớp nhân dân và các bậc phụ huynh học sinh do vậy tỷ lệ đăng ký tham gia tăng dần, nhiều trường học có tỷ lệ học sinh tự nguyện tham gia đạt tỷ lệ tối đa 100%.

2. Kết quả triển khai thực hiện

- Từ ngày 02/01/2019, tất cả các cơ sở giáo dục mầm non, tiểu học đăng ký tham gia Chương trình Sữa học đường trên địa bàn Thành phố và đồng loạt triển khai cho trẻ uống sữa theo kế hoạch. Trong ngày đầu tiên, toàn Thành phố đã có 64% trẻ mẫu giáo và học sinh tiểu học được uống sữa. Sau 1 tuần triển khai: Có 100% các trường mầm non, tiểu học công lập và 61,8% các cơ sở giáo dục ngoài công lập tham gia với tỷ lệ uống sữa đạt 73%.

- Các nhà trường chủ động tuyên truyền vận động để phụ huynh tiếp tục đăng ký cho trẻ tham gia Chương trình, đảm bảo 100% gia đình có trẻ tham gia được cung cấp thông tin về lợi ích và ý nghĩa của Chương trình Sữa học đường.

- Những đơn vị có tỷ lệ học sinh tham gia cao như các huyện: Phú Xuyên, Mỹ Đức, Đan Phượng, Ứng Hòa, Thạch Thất, Sóc Sơn, Ba Vì, Quốc Oai, Mê Linh, Thanh Oai, Gia Lâm, Hoài Đức, Phúc Thọ, Thanh Trì, Chương Mỹ, quận Hoàn Kiếm; đơn vị có tỷ lệ tham gia cao nhất là huyện Phú Xuyên (100% cơ sở giáo dục và 100% học sinh tham gia). Tính đến hết ngày 31/12/2020, toàn Thành phố đã có 1.064.141/1.160.254 trẻ mẫu giáo và học sinh tiểu học tham gia Chương trình đạt tỷ lệ 91,43% trong đó cấp Mầm non đạt 94,68%, cấp tiểu học đạt 90,18%.

Trong quá trình thực hiện Chương trình Sữa học đường, Sở Y tế Hà Nội ban hành Hướng dẫn số 447/HD-CCATVSTP ngày 17/12/2018 về Quy trình giám sát, xử lý khi xảy ra ngộ độc thực phẩm do uống sữa. Sở Y tế phối hợp Sở GDĐT thành lập các đoàn kiểm tra ATTP, bếp ăn tập thể và kiểm soát quá trình bảo quản sữa tại các đơn vị trường học. Ngoài ra, Sở Y tế Thành phố, Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm cũng tổ chức lấy mẫu sữa ngẫu nhiên để

kiểm tra, đối chiếu thành phần, tiêu chuẩn kỹ thuật của sản phẩm với hồ sơ công bố của đơn vị cung cấp Sữa.

Tham gia Chương trình Sữa học đường, trẻ mẫu giáo và học sinh tiểu học hàng ngày được uống sữa tươi đúng tiêu chuẩn quy định của Bộ Y tế; được ngân sách Nhà nước, doanh nghiệp cung cấp sữa hỗ trợ kinh phí, gia đình chỉ đóng góp 47% giá tiền hộp sữa, Chương trình thực hiện miễn phí đối với học sinh diện nghèo, cận nghèo, học sinh là người dân tộc thiểu số, học sinh thuộc diện chính sách thể hiện tính nhân văn, nhân đạo, công bằng, bình đẳng trong cùng môi trường giáo dục, thực hiện đầy đủ Luật trẻ em và Công ước quốc tế về quyền trẻ em; ngoài việc được nuôi dưỡng khoa học, trẻ còn được giáo dục về dinh dưỡng và ý thức giữ gìn vệ sinh, bảo vệ môi trường.

Đa số các nhà trường và cơ sở giáo dục đã tổ chức thực hiện tốt công tác truyền thông đến cha mẹ học sinh; hợp tác, làm tốt các bước chuẩn bị; bố trí nơi bao quan, sắp xếp sữa khoa học, sáng tạo, lưu mẫu sữa theo hướng dẫn, nhiều trường đã phối hợp với cha mẹ học sinh đầu tư tủ bao quan sữa; tổ chức giao nhận, cấp phát, quản lý theo quy định; đặc biệt mỗi ngày có trên 1 triệu trẻ em được uống sữa tại trường đảm bảo an toàn.

Kết quả đạt được đã khẳng định vai trò quan trọng của các nhà trường và các cơ sở giáo dục trong việc triển khai Chương trình Sữa học đường, với tinh thần trách nhiệm cao, phương pháp làm việc tích cực, khoa học của cán bộ quản lý, giáo viên nhân viên và người lao động trong các cơ sở giáo dục đã đóng góp vào thành công Chương trình Sữa học đường giai đoạn 2018 - 2020, góp phần nâng cao tầm vóc học sinh Thủ đô.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

- Thông Qua Đề án Chương trình Sữa học đường giai đoạn 2021 - 2023; Thông qua cơ chế chính sách hỗ trợ, đóng góp thực hiện Đề án Chương trình Sữa học đường giai đoạn 2021 - 2023;

- Chỉ đạo các Sở, ngành liên quan, tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Sở GDĐT trong quá trình tổ chức thực hiện Chương trình.

* Đối với UBND quận, huyện, thị xã

- Tiếp tục quan tâm chỉ đạo các phòng GDĐT, UBND các phường, xã, các cơ sở giáo dục triển khai các giải pháp phù hợp với tình hình thực tế địa phương để tăng cường vận động phụ huynh tham gia đạt mục tiêu Đề án, nhất là các quận có tỷ lệ tham gia thấp;

- Đối với khối các trường công lập: UBND các quận, huyện có các trường tỷ lệ tham gia dưới 90% cần tiếp tục quan tâm chỉ đạo Hiệu trưởng

tăng cường công tác tuyên truyền thông báo đến 100% cha mẹ học sinh về Chương trình Sữa học đường, góp phần nâng cao hơn nữa tỷ lệ trẻ tham gia.

- UBND các quận huyện, thị xã chỉ đạo phòng GDDT, phòng Tài chính
- Kế hoạch xây dựng và tổng hợp dự toán nhu cầu kinh phí thực hiện Chương trình Sữa học đường theo đúng Hướng dẫn của Liên Sở Tài chính - GDDT; cấp kinh phí kịp thời nhằm đảm bảo thanh toán kinh phí hàng tháng đúng quy định.

Trên đây là báo cáo đánh giá thực trạng, kết quả đạt được và đề xuất liên quan đến việc ban hành Nghị quyết "Quy định về cơ chế hỗ trợ, đóng góp thực hiện Đề án Chương trình Sữa học đường cải thiện tình trạng dinh dưỡng góp phần nâng cao tầm vóc trẻ em mẫu giáo và học sinh tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội, giai đoạn 2021 - 2023".

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Bộ GDDT; Bộ y tế; Bộ Tài chính;
- Các Sở: KH-ĐT, Tài chính, Y tế, Giao thông vận tải, Công thương, Thông tin và Truyền thông;
- Công ty Cổ phần Sữa Việt Nam;
- Ban Giám đốc Sở;
- Các phòng thuộc Sở;
- Các phòng GDDT quận, huyện, thị xã;
- Lưu: VT, CTTH.

